

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto . 2 . 40
 „ polu leta . 1 . 20
 „ četrt 70
 Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje zanašadne tistopne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 2 krat
 6 3 krat
 Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolinu, V okolici: Na Opčinah v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdalen z g. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu Via Ponte nuovo N.° 1—1080.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Naše nade.

Kakor kmetič spomladi veselo na svoje polje pogleduje in mu je srce veselih nad napolnjeno, kajti obeta mu vsega česar mu je treba, da bode mogel svojo gospodarstvo dobro opravljati in svojo rodbino preskrbeti, — enako se predstavlja nam sedanja doba, v kateri se od novega državnega zbora vse dobro pričakuje. Slovani smo od nasprotnega gospodstva željne nemške stranke uže tako tlačenja navajeni, da, ako se bode vendar enkrat za nas stvar na boljše zasuknila, se nam bode zdelo, da smo prerogeni. Novi državni zbor, prenapredil bo, tega se trdno nadjamo, politični obraz Avstrije tako, da bode zadovoljnost mej narodi. Nemci bojo počasi potihnoli se svojimi lažnjivimi pritožbami. „Vsem enako, in vsakemu svoje“, moralo se bo praktično spolniti in ta naloga ki jo bo imel novi državni svet izvršiti, našla bode pri naših nasprotnikih obilno zaprek. Prihodni državni zbor vtrdil bode cesarstvo znotraj, da bode res mogočno postalo na zunaj, za ktere priateljstvo bojo sosedje tekmovali. Tudi bode novi državni zbor zboljšal blagostanje, ker ne bode vladi nepotrebnih stroškov dovolil. Naj nepotrebnejša potrata v državi pa je dispozicijsfond, s katerim je nasprotna nemška umetna večina Slovanom usta mašila, podkupovala židovske liste, da so jo hvališali in lagali svetu da je vse zlsto kar še pri njih sveti. Novi državni zbor moral bo skrbeti za to, da se bo volilni red prenapredil v pravičnem smislu; naša stranka ne bode po nemškem kopitu tlačila Nemcev.

Vestno in pošteno bode spoštovala pravice vsacega naroda.

Od novega državnega zbora pričakujemo da bode bramborsko postavbo tako predrugačil, da ne bode preveč tlačila nobenega stanu, kar zdaj po tej postavi vsi stanovi brez izjemka veliko škodo terpijo.

Kakor kmet zapuščeno zemljo na novo obdelati mora, ker so jo prejšnji gospodarji zanemarili, da je vse ginilo, ravno tako je z Avstrijo. Ministerstvo, imenovano „Laser-Auersberg“, kvarilo je državo da je skoro na boben prišla.

Strankarstvo je vladalo, in državne finance niso zadostovale, dolg na dolg se je kopičil, da ni mogoče skoraj obresti plače-

vati. Koliko nepotrebnih naprav je lahko-misleno ministerstvo vstavilo! universiteta v Černovicu, in brez številne nemške šole, katerih ni bilo treba; še pri nas v Trstu vzdržuje se na vladne stroške gimnazija, realka zraven male šole, ali za Slovence se ni poskrbelo.

V okolici in Trstu prebiva čez 50 tisoč našega naroda na kompaktni štirjaški mili, pa še „ene štiri razredne šole nemamo.

Dajemo si nado, da bode sedanje ministerstvo nepristransko, da ne bomo več čakali rešenika, ko nekaj verne duše pred peklom. Državni zbor bode stvar gotovo vredil, zatoraj uže danes naše poslance na to opozorjemo. Ker je bil nemški minister Bizmark na Dunaji ta teden sijajno sprejet je jasno znamenje, da avstrijski Nemci še ne mislijo na mir v Avstriji; ko bi Gorčakov na Dunaj prišel, gotovo bi židovski listi ščuvali, ker je Slovan. Avstrijski Slovan smo robovali pod raznimi vladami, zatoraj se je nam uže herbet od ptujega jurma tako utrdil, da smo neobčutljivi postali in vse terpeli, kar nam je naložil ta ali oni sovrag.

Dan danes stojijo stvari drugače, začeli so Slovani svojo moč spoznavati, in tirjati kar je pravo, zatoraj stavijo vse zupanjev v novi državni zbor.

Angleži in Rusi v Aziji.

Angleška ima v Aziji, to je v Indiji velikansko državo z nad 150 milijonov prebivalcev, katero si je osvojila se svojo grabežljivo kramansko politiko. Kako je angleška armada pri osvojnji Indije z ljudstvom postopala, to nam zgodovina kaže. Turki so grazoviteži toda, zmagonosni angleški generali in častniki so prekosili v svoji krvoločnosti in razuzdanosti turške paše. Lord Hartington je zaradi nečloveških činov nad Indijani vsled tožbe v London pozvan bil, da se opraviči, pa potlačilo se je vse. Da divji in napol divji prebivalci Azije že od nekaj ptujega usiljenca Angleža merzé, je dokaz to, da se mora Angleška v Indiji vedno bojevati. Ker pa vojske obilno milijonov stanejo, zatoraj angleška vlada tudi po svoji skopuhosti novce iz Indije stiska a za ljudsko omiko se malo briga, vse jej velja le lastni interes. Anglija ima ob mor-

skih bregovih vse boljše položaje, a gleda ukljub temu s poželjivimi očmi v notranje dežele. Rusija ktera kot velikan vedno proti izhodu pritiska, je iztočnim narodom bolj priljubljena ko angleška, ker ume trgovino širiti ceste napravljati, reke regulirati in sploh vse v korist človečanstva in trgovine storiti. Zatoraj sta si Rusija in Angleška v Aziji žugajoča tekmeča, ki se bosta prej ali slej z orožjem spopadla. Da ima Rusija opravičeno sovraštvo proti Angleški, je slehernemu znano, posebno nam Slovanom, ker je pri rešitvi iztočnega vprašanja vselej zavirala Rusijo, da ni mogla svojih namer izvršiti popolnoma v prid južnim Slovanom. Koliko slovanske krvi se je prelilo vsled angleške krivde in dobičkarije. Koliko škode je Anglija Rusiji storila v devetnajstem stoletju na denarju in ljudeh? Vse to kliče na maščevanje, nedolžna kri Kristjanov ni še maščevana. Ko se bode začelo Angležem v Aziji na slabo obračati, kar se ravno zdaj začinja, odmevala bo jak Indijana v Ameriki in tudi tam se bodo znebili ptujega jarma. Zatoraj stojimo na pragu novih iztočnih zapletk in zmešnjav, ktere bode le meč rešil. Kdo bode zmagovalec iz boja šel anglež uže sumi mogočna Rusija ne bode prej mirovala, dokler ne bo plačan stari dolg, ki se je na obalih črnega in egejskega morja nakopičil. Dokler ne bo zadostila svojemu orožju, ne bo vtaknila onega meča v nožnice, s katerim je uže večkrat častno svojo nalogo spolnila. Naj sovragi Rusije vse poskusijo, mirno in previdno bode ona vsem zanjkam odšla in potegnola nasprotnika v nje, da ga doleti plačilni dan.

Dopisi.

Iz Istre.

O revna, tužna milovanja vredna Istra! Kdor ima priliko, jo zdaj ogledavati, rekel bi, da je gola puščava, — vso zelenjad na gorah in v dolinah umorila je suša, vse posmodilo je vroče solnce!

Ubogo ljudstvo uže zdaj jadoje in pre-mišljava, kako bo živelo? Vina ne bode, koruza je še taka, kakoršna je iz zemlje pog-nala, brez steržev. Davek je treba plačati, a s čem?! Več kmetov sem slišal govoriti, da bi se mogle prošnje na Dunaj od po-

slati, naj bi se jim letošnje leto davek od-pustil. Ker ima politično društvo „Edinost“ svoj delokrog tudi v Istri, dobro bi bilo, da bi sklicalo v ta namen občni zbor v Koper-skem okraju; naj gospodje odborniki stvar v prevdarek vzamejo, in prej ko je mogoče, na pomoč pritečejo.

Istra se je začela zavedati; zraven dične Doline, ki je prva trdnjavica v deželi je Pasjavas kot druga sestra. Tu najdeš pev-ski zbor pod vodstvom marljivega učitelja Bitenca, ki je nekaj v tržaški okolici bil, pa je vsled svoje nevstrašljive izgledne na-rodnosti od lahonskega magistrata odstra-njen bil iz okolice, da ni mogel širiti narodne ideje po okolici.

Tam v bližini je Rizan, sv. Anton, in druge vasice v katerih je treba pro-buditi narod. Mora se pa posebno na duhovščino ozir jemati, da tudi nekteri go-spodje h zboru pridejo, zato pa se mora prej odbor zunjimi sporazumiti. Žalibog, da je še mnogo zasponcev, več bi morali učitelji in č. duhovščina storiti. Sosedni kraji okrog Kopra so vsi nekako po tamošnjih lahonih podjarmljeni, in pri vsaki priliki se jim žuga, ako slovenski značaj pokažejo. Temu se mora v okom priti, okolica ko-perška mora se zdatno probuditi, da bo za-jezila lahonskemu gnjezdu škodljivo lahonsko pritiskanje, ter postala bran položčevanja!

Iz Verdele, 25. sept.

Prevdarjalo, čertalo in prerajalo se je nekaj let, kakò da bi se mogla primerno popraviti stara cerkev sv. Ivana v tej okra-jini, ki se je hotela že razsuti in se v grobljo spremeniti. Pa poprava je bila nazadnje vendar sklenjena, in, hvala Bogu! leta 1876 tudi začela in v prvi polovici leta 1877 končala, in to na stroške našega domačina Josipa Godine. Zdaj pa prikazuje se nek hudič, ki žuga z razrušenjem in s poder-tjem te cerkve. Mlač, Božič in Vatovac (Bumba) imajo zgoraj in ne daleč od nje svoje kamnolome, pa nakopičujejo nepotrebne jim kose otesanih kamnov v bližini te cerkve (sicer pa tudi še druga poslopja) takò, da po svoji teži znižujejo tla okoli cerkve, pa tudi pod njo po tem pokazovale so se uže dozda več ali manje špranje, in bati se je, da se ona po malem razvali. Ako bi res padla, ali pa tudi le jako pohabila, oestro tirjala bi pravica, da se cerkev na stroške omenjenih kamnolomcev znova se-zida ali pa popravi, kakor bi bilo. Al ne morda? Cerkev je nam vendar preljuba od nekedaj bila, da bi se je mogli zdaj znebiti. Nesrečna cerkev!

Lovro Žiberna.

Kritični politični pregled.

Naj važnejša stvar v notranji politiki je, da so se pri grofu Hohenwartu vodje avstrijskih Slovanov zbrali k skupnemu po-govoru, kako se imajo v prihodnjem der-

žavnem zboru vesti. Sklenoli so, da se u-stanovi pod močno desno stranko več klu-böv. Bismark nemški minister zunajnih za-dev, prišel je na Dunaj, kjer ga je nemško ljudstvo dobro sprejelo, ko bi pa došel ruski Gorčakov, gotovo bi vsi židovski listi proti njemu zalajali ko pasjad, ker nas Slo-vane sovražijo. Bismark je gotovo sè svojo zvitostjo poskušal Avstrijo zvezati z Nem-čijo, kar se nadejamo, da se ni zgodilo. Kakor pa časniki semtertje ugibljejo in ter-dijo, da je Bismark vendar le Avstrijo z Nemčijo zvezal (?) Vsak trezni politikar si mora misliti, da je Bismarka le strah pred severnim velikanom na Dunaj prignal. Naša država se ne bode na vrat na nos dala rabiti za nemške interese, treba je ozir na Slo-vane jemati, kajti ožje prijateljstvo z Nemško državo skleniti, se pravi Rusiji nasprotovati.

Deržavni zbor je dne 7. t. m. s ce-sarskim patentom sklican. Poslanci desnice sešli se bodo en dan prej, da se o važnih stvareh dogovoré.

Ker se je okupacija Navipazara brez boja izvršila, odpustilo se bode 8000 mož iz Bosne, ker je prebivalstvo mirno.

Laški listi iz Rima so prinesli novico, da se bode knez Bismark iz Dunaja v Be-nedke podal, kar je pa še neverjetno.

Angleži imajo polno posla z Afgani-stani, vse je nekako nejasno o zadržanju emira, morda jih bo zadela huda šiba na zimo, da bojo Afganci v soteskah napadli njih vojsko in jo vničili, kakor se je to pred nekimi leti zgodilo, da je od vse ar-made le en sam pete odnesel, da je znal povedati, kako se je zgodilo z armado.

V Rumeliji ni še miru, vedno se še popadajo kristjani z mahomedanci; dokler bode le košček one dežele pod turškim za-ščitom, ne bode konec klanja.

Čehi vstopijo v državni zbor, to je no-vica, ki nam je baš došla. Kakor se nam te-legrafira namreč, je klub češkik poslancev v Pragi 23 t. m. sè 67 glasovi zoper 5 glasov sklenil vstopiti brez garancij a s pridržkom svojega prava v državni zbor, ker zdanja vlada hoče spoštovati z odobrenjem cesarjevim pra-vice vseh narodov in jih hoče pomiriti. Tedaj je zložena velika avtonomistiška stranka, s katero bo moral Taaffe vladati.

Denes beremo tudi po uradnih listih ce-sarski patent, s katerim se določuje otvor-jenje državnega zbora na 7. dan meseca ok-tobra.

„P. C.“ objanlja zopet dve depeši v pri-znanje grofa Taaffe-ju in sicer jedno od mestne občine v Rihnovu pri Pardubicah in drugo od tabora, kateri je bil v Vrbateku na Moravskem.

V Lvovu je bil 22. t. m. dr. Smolka skoraj jednoglasno voljen za državnega po-slanca; dobil je izmej 1577 glasov 1501 glas,

Poročilo

o XXI. zboru političnega društva „Edinost“ za Primorsko v Sežani 7. Septembra 1879.

(Dalje in konec).

G. Stok župan iz Dutovlj se vjema s predlogom, samo podnarja, da bi naj taki dijaki visokih šol kot enoletni prostovoljci na državne stroške uzderžani bili.

G. vladni komisar pojasni, da uže ob-stoji brambooska postava v tem smislu za uboge dijake.

G. dekan Jan predlaga, da anj se preide čez točko na dnevni red, kar je bilo pri glasovanji soglasno sprejeto.

G. Nabergoj pojasni 4. točko; o oproš-čenji edinih sinov kmetovalcev.

G. Šuč A. deželni poslanec iz Plis-kovice je te misli, da naj se v prošnjo pristavijo zraven edinih sinov tudi še lasni gospodarji.

Sancin J. ugovarja temu rekoč, da bi potem bogataši svojim sinom poskrbeli lastna gospodarstva in bi jih vojaški dolžnosti od-tegnoli.

G. Suč pove, da le misli na gospoda-rje, katerim so pomerli stariši.

G. Urbančič iz Bazovice se strinja s tem predlogom, pa dostavi še: oni sinovi ki nimajo starišev.

G. Mohorčič R. povdarja da se pri takih stvareh večkrat ne ravna po pravici, on predlaga tedaj, da naj bi v takih sluča-jih okrajni glavar z dvema zaupnima možema sodil, je li dotični res vojaščine oprostiti, ali ne?

G. vladni komisar pojasni, da je pos-tava tudi tu ozir jemala, in je taki sin oproščen vojaščine. Predlog g. Šuca z dodatki g. Urbančiča in Mohorčica je bil potem pri glasovanji soglasno sprejet.

G. Gorjup predlaga, naj prošnjo od-bor izdela, in na dotično mesto odda. Ta predlog podpira g. Sancin z dostavkom, da je dosedaj še vedno odbor delal take stvari, toraj naj tudi sedaj, kar je zbor soglasno odobril.

Za drugo točko dnevnega reda je seja za en četvrt ure prenehala, občinstvo sto-pilo je v več oddelkov, da bi se o kandi-datih zedinili za vse tri dežele Primorske. Ko se zborovanje zopet prične, predlaga g. Žvab L. iz Dutovlj: Da se ne bomo pre-več zamudili, ker je uže kesno, predlagam slavnemu zboru sledeče kandidate za ozbor-nike, da jih blagovoli „per acclamationem“ poterčiti. Potem čita: Za predsednika g. Nabergoj Ivan, za odbornike: Dolenec Vik-tor, Nadlišek Stefan, Sancin Ivan, Purič Ivan Marija, in Primožič Jože za Trst in okolico. Šuč Anton iz Pliskovice, Gaber-šček Janez iz Tolmina, in Delena Josip iz Sežane za Goriško. G. Jan Jurij, dekan v Dolini, Šabec France, tergovec pod Gra-dom, za Istro. Odborovi namestniki pa gg. Trobec Anton, umetnik kamnosek, Ivan Gerlanec, Ivan Dolinar, Križanec Anton, posestnik v Žavljah, Lampe Eduard, dolin-ski nadžupan, Stok Andrej, župan v Du-

tovljah, Obersnol Jakob iz Divače, in Purič Jože iz Repua.

Občinstvo je predlog soglasno sprejelo.

G. Nabergoj se zahvali za skazano zaganje, da so ga za predsednika izvolili, in povdarja, da bo po slabih močeh vedno deloval za blagor naroda; povabi odbor, da naj ga krepko podpira, kakor vse društvenike, da naj uplivajo mej znanci, nasprotnikom pa naj dokažejo, da je naša stvar sveta in pravična. Preide potem na „Slogo“ na Goriškem, obžaluje, da so se pri nabrežinskem shodu ravno oni protivili blagi ideji združenja v eno celoto vse Primorske, kateri bi morali krmilo v roke vzeti. Stvar bode pa kljub temu napredovala, in ni daleč čas, ko bomo vsi Primorci enih misli. Predno pa sejo sklence povabi zbor, da izrazi za dobroto postave, po kateri se smemo v društvih zbirati, Njih Veličanstvu zahvalo s trikratnim „živio!“

Občinstvo je klicalo stojé „živio“ in seja je bila končana.

V Sežani 7. septembra 1879.

Domače stvari.

Vabilo k veselici katero napravi Rojanska Čitalnica na 28. Septembra 1879 sledečim programom:

1. Predsednikov govor. — 2. Petje — 3. „Sam ne ve kaj hoče“ vesela igra v 1/2 djanja. — 4. Deklamacija. — 5. „Nevem“ Burka v 3 prizorih. — 6. Deklamacija. — 7. Tombola. — 8. Društvena zabava.

Vstopnina za neude 20 nov. — Začetak točno ob 7 uri zvečer. Odbor.

Nadvojvoda Rainer je prišel predvčeranjem zvečer iz Ljubljane, da inspiciira tukajšnji bataljon deželnih brambovcev.

Domači delavci. Čedalje bolj se pritožbe množijo, da še vedno Furlani dela dobivajo namreč ptujci, ki niso našega naroda ne avstrijski podaniki. Stvar je uže tako daleč prišla, da celo kmetje sosedne Istre pretijo, kar je pisatelj teh verstic osebno slišal, da, ako ne bode vlada poskrbela za domače delavce dela, in začela resno zabranjevati ptujcam vohod v Trst, se znajo pripetiti silne stvari. Istorski kmet je ob vse svoje pridelke, živino je večidel prodal, lakota terka na vrato, išče dela v Trstu, kamor po več ur daleč pride, pa ga ne dobi; toraj nij čuda ako mu kri kipi, ko vidi kako mu pritepen Furlan krnh pred nasom pojé, otročiči pa doma stradajo. Naj bi visoka vlada stvar temeljito rešila, ker drugače utegnejo nastati homatije, ktere bodo imele žalostne nasledke. Mi že zdaj kličemo: *pozor in pomoč!* da poznej morebiti ne bo prepozno! V Trstu je najpotrebnejé, rešiti *delavsko vprašanje*, ktero nad vsemi ko skala teži.

Slovansko podporno društvo, je začelo uže dobro napredovati, in upisujejo se delavci v to društvo ročno. Slovanski delavci le urno, da bode društvo čedalje močnejé!

Renegatsko društvo, o katerem smo uže pisali, obstoječ iz samih naših nasprotnikov, ponuja svojo knjižico „Sloga in pomoč tržaški okolici“, da bi s tem imenom vlovili nekatere neumneže. Moramo še enkrat povedati, da to društvo ni veja našega drevesa, in nima naše zastave. Na koncu svojih pravil ima pisano, da če društvo preneha, društveno premoženje **magistratu** pripade!! Mislimo, da je vsakemu že iz tega jasno, kaj da je to društvo, posebno pa nam kažejo to osebo, ki je ustanovljajo, kateri so sami lahoni!!!

France Sterle. Te dni smo v Trstu k pogrebu spremili moža, kateri je mnogo za človeštvo in narod zertvoval, ali vendar pri vseh velikih zaslugah ni kinčal njegovih persnoben red.

Rojen v Premu na Notranjskem leta 1804, šolal se je na ljubljanski gimnaziji, visoke šole izvršil pa je v Gradcu. Prva njegova služba je bila pri deželni sodnji v Trstu, šel je potem v Podgrad za avskultanta, v Teržič za zapisnikarja, in v Sežano za adjunkta in vodja okrajne sodnije. Od ondot je prišel na Goriško v Kviško za okrajnega komisarja, od koder se je v Ajdovščino preselil, kjer se je posebno v težavnih vojnih časih leta 1848 in 49. ko je na sto tišoč vojakov skoz ipavsko dolino marširalo, posebno v tem odlikoval, da je točno vse potrebščine, prenočišča in proviando oskrboval, V Gradišču je bil potem okrajni predstojnik od koder so ga Tolminci dobili za okrajnega glavarja.

Na Tolminskem je ranjki začel pridno za šolstvo in ceste skrbeti, in vsled tega se ljudstvo še danes spominja njegovih dobrih naprav.

Iz Tolmina preselil se je v Trst kot finančni svetovalec in davkarski ravnatelj. Pri ustanovi finančne deželne direkcije bil je imenovan prvi svetovalec, ktero službo je poldrugo leto zvesto opravljal, dokler ni bil leta 1871 v pokoj dejan, in od Njih Veličanstva za obilne zasluge pohvaljen. Do zadnjega dneva opravljal je službo cesarskega komisarja pri večih bankah.

Mož, o katerem smo to napisali, je bil v pravem pomenu c. k. uradnik, kakoršni bi morali danes uradniki biti. Prijazen, od kritosrčen, rahločuten, je večkrat pomagal ubogemu kmetu, ko ga je slaba letina zatirala, da ni mogel davkov placevati.

Zapustil je dva sinova, Gustava in Ferdinanda, in eno hčer. Prvi je predstojnik pri banki (Comerciali) v oddelku menjic, in drugi doktor in okrajni zdravnik v Trstu.

Akoravno se o vspešnem delovanju ranjcega ni mnogo pisarilo, bilo je vendar v njegovih blagih persih plemenito srce. Naj mu bode zemlja lahka!

Pogreb je bil sijajen in vdeležilo se ga je ogromno število uradnikov in družih gospodov vseh stanov.

Obletnica laškega delavskega društva, ktera se je veršila pred malim časem, bila je v pravem pomenu pod masko obletnice le demonstracija proti avstrijskem duhu.

Za tombolo so bile stvari razstavljene, ktere so jasno kazale, kam vse to meri. Mej razstavo dobitkov bi zastonj iskal kako podobo avstrijskega dvora, a videl si laškega kralja, kraljico, Viktor Emanuela, Garibaldija in vso robo skoro v laških barvah. Mi stem ne kličemo po policajih, ampak hočemo označiti laški „patriotizem“, kterege je nekda vladla proti nami tako podpirala, da je zdaj svoje rožičke proti njej nastavil. Upamo, da se bode pod novim namestnikom bolje pazilo na rovarje proti nami in Avstriji.

Odlikovanje. Veselim srcem oznamimo da je c. k. šolski nadzornik za Primorsko, in slovenski naš pisatelj, G. Anton Klodič prejel zaradi svojih velikih zaslug za šolstvo, red železne krone in z njim dedno viteško plemstvo. Čestitamo verlemu gospodu, ki se vedno neumorno trudi na solskem polji v Primorski. G. J. Revelante, vodja koperskemu učiteljsku je pa prejel viteški križ Franc Josipovega reda; tudi on se je mnogo potrudil na ondotnem zavodu in uže imamo nekatere izvrstne učitelje iz njegove šole.

Hajdrihovich „Jadranskih glasov“, II. zverek je ravnokar na svetlo prišel, posvečen državnemu poslancu g. Nabergoju. Pesmi so lepe, in kakor je vsacemu znano, je bil prerano umerli Hajdrih ženijalen mož; izrazil je v svojih skladbah vsa blaga čutila, zatoraj so tudi njegova dela vsacemu draga. Ker je g. Kosovelj željo ranjkega izvršil, in se toliko potrudil, gre mu vsa hvala, da se je slovenska glasba z II. delom J. glasov pomnožila. Ker pa izdavanje veliko denarja in truda stane, moramo vsi stvar tudi podpirati in priporočati, da se „Jadranski glasovi“ v vsaki čitalnici in v vsakem društvu dobé. Narodnjaki podpirajte domačo umetnost!

Prodajalci in prodajalke, ki v Trst iz bližnjih krajev blago donasate, pozor! Neka žena iz Rifenberka imela je v jerbasu eno kakoš na prodaj, ko magistratov berič to vidi reče jji, da naj kokoš v utico komisarju na ogled prinese. Ko žena kokoš odda v utici, reče jji komisar, da je bolana, in da jo bode zdravnik preiskal; naj za malo časa pride, da jej bo zdravnik en listek dal, in bode smela prodajati. Žena se res v določenem času verne, ali kokoši ni bilo več.

Rekli so jej, da je bila bolna, in da so jo morali zavreči (?), in če ne odide ona hitro stran, da jo bodo zaperli. Uboga žena se ve, da je bila prestrašena in šla je stran. Tudi smo dobili več pritožb, da večkrat one stvari, ktere komisarjem prodajalci v utico izroče, poznej manjkajo. Zatoraj opozorujemo vse prodojalce in prodajalke, ki imajo opraviti s tržaškimi lahonskimi teržnimi komisarji, da se nij treba vstrašiti, ampak vselej, ko se mora blago v takem slučaju izročiti, naj je zvaga, ali prešteje, da se ga ne bodo iznebili.

„Svoji k svojim“, to je bil izrek najplemenitejšega Čeha Dr. Palackija. Tudi

nam velja, in moramo kot narodnjaki vedno le to pred očmi imeti, da zahajamo k takim kupovat, ki so našega naroda, in ki ga ljubijo. Današnja dva inserata sta od vrlih narodnjakov, prvi kot trgovec vedno podpira narod v vseh stvareh, zatoraj ga tudi priporočamo vsakemu. Drugi, gostilničar, iskren narodnjak kar je uže večkrat pokazal, odperl je na splošno željo Slovencev „Narodna pivarno“ zraven kavarne Bot. — Zdaj bode nam vsaj prilika dana, zahajati v domače prostore in ni treba skrivati se po vseh kotik mesta, kakor je dosedaj žalibog bilo. Slovenci! pokažimo da tudi mi podpiramo domačine, zahajajmo v *Narodno pivarno*.

Iz Černogore z lojdovim parnikom došli so v Trst udje komisije za vrejenje mej raznih dežel, da se vernejo domu, ker jim je Turčija zaprečila po svojej terdovratnosti daljno delovanje na meji.

Razne stvari.

Srbska statistika. Staro srbsko zemljišče je znašalo 687 kv. milj in štelo 1,352.000 prebivalcev. Na berlinskem kongresu je Srbija pridobila 210 kv. m. in 280.000 prebivalcev, tedaj ima zdaj 897 kv. m. in 1,600.000 prebivalcev, med katerimi je 127.540 Rumunccev, pa tudi nekaj Ciganov, Nemcev, Judov, Grkov in Bolgarov. Srbski budget leta 1875 je kazal 35 milijonov grošev dohodka in 34 $\frac{1}{2}$ milijonov stroška. Knez je dobival 1,200.000 grošev (pijastrov) na leto. Turkom so plačevali vsako leto 1,176.255 grošev. Do vojske l. 1876 Srbija ni imela dolga, temveč še nekaj gotovine. Vsled vojske je zlezla v dolgove in tako tudi v tem oziru stopila v vrsto modernih držav; upati hočemo, da se tega dolga v mirnih teh časih zopet iznebi.

Dvojen samoumor. Iz Celja se nam piše dne 21. t. m.: V petek dne 19. septembra so na tukajšnjem pokopališči mrtva našli 45 letnega Edvarda Ravšarja, uradnika pri mestnem svetovalstvu mariborskem in njega ljubimko Henrijeto Zakuškovo. Zavdala sta si bila s cijankalijem. V suknji mrtvečev najdeno pismo je imelo naslov župana celjskega, dr. Neckermana. V njem ga pooblaščuje, da izvrši njega poslednjo voljo in pravi, da so slabe novčne razmere dotirale ga do tacega dejanja. Tudi župništvu v Celju je pisal samoumorilec in je prosil, da njemu in tovarišici njegovej poskrbé o „krščansko-katoliškem pokopu.“ Ravšar je v Mariboru ostavil žené in pet otrok.

Lahonska sirovost proti Slovanom se večkrat v javnih gostilnah in kavarnah razodeva.

Nek naš prijatelj je bil minoli teden v novi kavarni zraven novega ribjega terga. Ko po „Sl. Narodu“ vpraša, ga sirovo zaverne strežaj rekoč, da oni nimajo s sčavi opraviti, in da jim tndi ni dosta mar, če sčavo v kavarno zahaja. Dobro Slovenci, o-

gibajte se takih lahonskih gnejzd, in ne podpirajte nasprotnikov naših, saj je kavarna Bot blizo, kamor zabaja večji del Slovencev. Priporočamo to v resni prevdarek vsem našim prijateljem!

Gospodarske stvari.

Pomoček zoper trakuljo. Zoper tega silnega nadležnika pri ljudeh in živini se nasvetuje sledeče sredstvo, ki si ga vsakdo sam lahko napravi. Vzame $\frac{1}{3}$ kilo bučinih ali tikvinih košic. Te se posušijo v prav topli peči in se izluščijo. Na to se stolčejo ali drobno zrežejo in se jim $\frac{1}{16}$ kilo drobno stolčenega cukra ali sladkorja primeša. Tako je pomoček napravljen. Zvečer, predno se to zdravilo vzame, se mora bolenik pustiti okoli deset ur dolgo. Sprva košice še precej dobro dišijo in bolni jih radi jemljó, pozneje se jim pa začno ustavljati. Toraj je treba za jemanje zdravila dve uri porabiti in kolikor mogoče čistega zraka dihati, ker zdravilo lakko stori, da boleniku hudo postane. Na rano, ko bi trakulja se še ne bila odpravila, se vzame še po dve žlici ricinovega olja in trakulja (Bandvurm) je odpravljena.

Vino v toplih prostorih brez škode hraniti. Dobro staro, precej močno in v steklenice pretočeno in trdno zamašeno vino se da v taki toplini, kakoršno imajo navadno sobe, v katerih stanujemo, dobro hranjevati. Če je pa prostor še toplejši in če se dalj časa v njem hranuje, postane nekoliko bolj temne barve in s časom dobi popolnoma tako barvo, kakoršno imajo navadno umetno ponarejena vina. Večidel se tudi troha drožja na dnu steklenice usede. Ako steklenice ležijo, se v takih ležecih steklenicah vino boljše hranuje, kakor v postavljenih.

Kako se smrdljivemu mesu odvzame slabi duh. Kader kuhaš smrdljivo meso, treba da izmečeš vse penje iz penjenico iz

lonca. Ko je vsa pena odstranjena, vrzi v juho gorečo ogle, kateri se ne kadi in naj ostane cez uro v loncu. Ogle vzame ves smrad nase, meso bode dobro in juha okusna.

Spoznati ali je jajce zdravo ali skvarjeno, se to s tankim koncem pritekne koncu jezika. Ako je jajce na tem koncu mrzlo občutiti, je zdravo in dobro, ako je pa toplo, potem je skvarjeno. Na debelem koncu je jajce vedno nekaj bolj toplo občutiti, kakor na nasprotnem tankem. (Sl. Gosp.)

Oznanilo.

Ker se je g. Dolinar poverjeništvu slovenske matice odpovedal, prevzame podpisani ta posel za Trst. Kedor hoče letošne knjige dobiti naj se oglasi v tržaški Čitalnici via della Posta št. 10. a.

Gr. Jeréb
tajnik tržaške Čitalnice.

V štacuni **Ivana Valenčiča**, po domače „pri Slovincu“, nove ulice št. 3, dobiva se vsake verste manufakturnega blaga, kotonine, frustanja (barhenta) plavine, vsake verste robcev (fačolov) in drugih stvari po prav nizki ceni.

Vsem č. č. gospodom, kateri so me v prejšnjih prostorih gostilne „pri konjiču“ počastili, naznanjam, da sem prevzel „narodno pivarno“ zraven kavarne Bot prej *Progresso*. Imel bom vsakovrstna dobra vina, teran, refošk, bersamin okusno pivo, kakor dobro kubinjo in točno postrežbo priporočam se č. č. občinstvu.

Janez Jerina
gostilničar.

Prodajo „mlatilnih strojev“

(Dreschmaschinen)

od dobro znane fabrike

ENRIKA LANZ-A

iz Manheima na Nemškem, je za Gorenjsko stran na Kranjskem prevzel

JOSIP DEMSCHER

v Železnikih (Eisern),

in vabi toraj na obilno naročbo ker stroje prav po ugodni ceni oddaja.